

NAVARINO TELECOM A.E.

ΑΡ. Μ.Α.Ε: 45439/002/Β/00/0067

ΑΡ. Γ.Ε.Μ.Η. 044633007000

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1^Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)

ΠΕΙΡΑΙΑΣ, 27 Μαΐου 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

Α. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	4
Β. ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ “ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ NΑVΑRINO TELECOM Α.Ε.” ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΣ 1/1/2016 ΕΩΣ 31/12/2016.....	6
Γ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016.....	11
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ.....	11
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ.....	12
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	13
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	14
1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	15
2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	15
2.1.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων, τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.	16
2.1.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.....	18
3. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	22
3.1. Συναλλαγματικές μετατροπές.....	22
3.2. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία.....	23
3.3. Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	23
3.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές.....	23
3.5. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	24
3.6. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.....	24
3.7. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	24
3.8. Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	24
3.9. Αποθέματα.....	25
3.10. Εμπορικές απαιτήσεις.....	25
3.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	26
3.12. Μετοχικό κεφάλαιο	26
3.13. Εμπορικές υποχρεώσεις.....	26
3.14. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος.....	26
3.15. Παροχές στο προσωπικό.....	27
3.16. Αναγνώριση εσόδων.....	28
3.17. Μισθώσεις.....	29
3.18. Διανομή μερισμάτων	29
3.19. Στρογγυλοποιήσεις	29
4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	30
5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	31
5.1. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	31
5.2. ΆΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	32
5.3. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ.....	32
5.4. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	33
5.5. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.....	33
5.6. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ.....	34
5.7. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	34
5.8. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	35
5.9. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	35
5.10. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	35
5.11. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	37
5.12. ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	37
5.13. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ.....	38
5.14. ΠΩΛΗΣΕΙΣ.....	38
5.15. ΈΞΟΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.....	38
5.16. ΛΟΙΠΑ ΈΞΟΔΑ.....	39

5.17. ΛΟΙΠΑ ΈΞΟΔΑ.....	39
5.18. ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ	39
5.19. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΚΑΘΑΡΟ)	40
5.20. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	40
5.21. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	41
5.22. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	41
5.22.1. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ	41
5.22.2. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ.....	41
5.22.3. ΈΝΔΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	42
5.22.4. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	42
5.23. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	42
5.23.1. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	42
5.23.2. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΛΟΓΩ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ.....	43
5.23.3. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ	43
5.23.4. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	44
5.24. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	44
5.25. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΑΥΤΩΝ ΣΕ ΕΥΛΟΓΕΣ ΛΕΙΨΕΣ.....	45
5.26. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	45
5.27. ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	46
5.28. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	46

Α.ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ NAVARINO TELECOM A.E.

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ NAVARINO TELECOM A.E., οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, πού έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ NAVARINO TELECOM Α.Ε. κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άλλο Θέμα

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ NAVARINO TELECOM Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2015 είχαν ελεγχθεί από άλλον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, ο οποίος εξέφρασε γνώμη χωρίς διαφοροποίηση την 6/5/2016 επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσεως.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχο μας, για την Εταιρεία ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ NAVARINO TELECOM Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 27 Μαΐου 2017
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Νίκος Ιωάννου
Αρ. Μ. ΣΟΕΛ 29301

Grant Thornton

An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Β. ΈΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ “ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΑΒΑΡΙΝΟ TELECOM Α.Ε.” ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΣ 1/1/2016 ΕΩΣ 31/12/2016

Προς
Την Τακτική Συνέλευση των μετόχων

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με το άρθρο 43^α παράγραφος 3 του Κ.Ν. 2190/1920 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 35 του Π.Δ. 409/1986, υποβάλλουμε συνημμένως στη Συνέλευσή σας τις οικονομικές καταστάσεις της οικονομικής χρήσης που έληξε στις 31/12/2016 με τις παρατηρήσεις μας πάνω σε αυτές και παρακαλούμε να τις εγκρίνετε.

1. Εξέλιξη των εργασιών της εταιρίας

Ο κύκλος εργασιών της κλειόμενης χρήσεως ανήλθε σε 9.953.380 €. Ο κύκλος εργασιών της προηγούμενης χρήσεως ανήλθε σε 9.551.502 €. Η εταιρία το έτος 2016 παρουσίασε αύξηση του κύκλου εργασιών, σε ποσοστό 4,21% .

Για το έτος 2017 αναμένεται αύξηση αυτού, δεδομένου ότι η προσέγγιση νέων πελατών με νέα προϊόντα δημιουργούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

1.1 Οικονομική θέση της Εταιρίας

Η οικονομική θέση της εταιρίας θεωρείται ικανοποιητική, αφού ληφθούν υπόψη οι συνθήκες που επικρατούν στην ελληνική αγορά.

1.2 Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Αριθμοδείκτες Οικονομικής Διαρθρώσεως

	2016	2015
Κυκλοφορούν Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	78,30%	80,19%
Καθαρή Θέση/ Σύνολο Υποχρεώσεων	25,23%	32,18%
Καθαρή Θέση/ Πάγιο Ενεργητικό	92,86%	122,88%
Κυκλοφορούν Ενεργητικό/ Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	103,34%	111,61%

Αριθμοδείκτες Αποδόσεως και Αποδοτικότητας

	2016	2015
Ολικά Αποτελέσματα Χρήσεως/ Κύκλος Εργασιών	4,35%	4,51%

2. Πληροφορίες για την προβλεπόμενη εξέλιξη της εταιρίας

Η πορεία της εταιρίας στα επόμενα χρόνια προβλέπεται ασφαλής και αποδοτική παρά την οικονομική κρίση που πλήττει την διεθνή οικονομία καθώς και τη ναυτιλία, αν ληφθούν υπόψη τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν από το Δ.Σ. και τους προϋπολογισμούς των επόμενων χρόνων που έχουν εκπονηθεί.

3. Κάθε σημαντικό γεγονός που συνέβη από τη λήξη της χρήσης μέχρι την ημέρα υποβολής της έκθεσης.

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα

4. Δραστηριότητες στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης

Η εταιρία αναπτύσσει το προϊόν infinity, ολοκληρωμένο σύστημα για τη διαχείριση των τηλεπικοινωνιακών αναγκών των πλοίων.

5. Κατεχόμενα από την εταιρία χρεόγραφα

Δεν υπάρχουν.

6. Διαθέσιμο συνάλλαγμα

Καταθέσεις δολλαρίων Αμερικής σε Τράπεζα Πειραιώς	:	1.484,25
Καταθέσεις δολλαρίων Αμερικής σε Ελληνική Τράπεζα	:	310,12
Καταθέσεις νορβηγικών κορόνων σε DnB Bank	:	180.849,59

7. Περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει η εταιρεία

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας εστιάζει στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοοικονομικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική επίδραση της μεταβλητότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών στη χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Α) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται διεθνώς και ως εκ τούτου εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από την έκθεση του στις μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες διαφόρων νομισμάτων, κυρίως του Δολαρίου ΗΠΑ. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και από περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα.

Παρακάτω παρουσιάζεται η έκθεση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Εταιρείας σε Ξένο Νόμισμα, μεταφρασμένο σε €, στην ημερομηνία αναφοράς, καθώς και στην αντίστοιχη συγκριτική:

Ποσά σε € κατά Ξένο Νόμισμα	31/12/2016				31/12/2015				
	USD	JPY	NOK	SGD	USD	CAD	JPY	NOK	SGD
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού	-	-	2.254	-	0	0	0	7.318	0
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Παθητικού	1.165.020	1.237	3.377	25.042	1.046.842	768	4.087	697	26.157
Βραχυπρόθεσμη έκθεση	-1.165.020	-1.237	-1.123	-25.042	-1.046.842	-768	-4.087	347	-26.157

Χρηματοοικονομικά στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ενεργητικού									
Χρηματοοικονομικά στοιχεία	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Παθητικού									
Μακροπρόθεσμη έκθεση	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση ευαισθησίας για τον συναλλαγματικό κίνδυνο της Εταιρείας από μία μεταβολή +/- 10% των συναλλαγματικών ισοτιμιών και η επίδραση στα Αποτελέσματα προ φόρων περιόδου και στην Καθαρή Θέση.

Ποσά σε €	31/12/2016							
	10%				-10%			
	USD	JPY	NOK	SGD	USD	JPY	NOK	SGD
Επίδραση στα Αποτελέσματα περιόδου	105.911	112	102	2.277	-129.447	-137	-125	-2.782
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	105.911	112	102	2.277	-129.447	-137	-125	-2.782

Ποσά σε €	31/12/2015								
	10%				-10%				
	USD	JPY	NOK	SGD	USD	CAD	JPY	NOK	SGD
Επίδραση στα Αποτελέσματα περιόδου	95.167	372	-32	2.378	-116.316	-85	-454	39	-2.906
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	95.167	372	-32	2.378	-116.316	-85	-454	39	-2.906

Β) Κίνδυνος λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών της για την χρηματοδότηση των υποχρεώσεων και των επενδύσεων της με τα έσοδά της και τα ίδια κεφάλαια. Ο κίνδυνος επιτοκίου προέρχεται από τις υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης της Εταιρείας που δεν θεωρείται σημαντικός κατά την ημερομηνία αναφοράς, καθώς το υπόλοιπο των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης ανέρχεται σε € 98 χιλ. περίπου την 31.12.2016.

Γ) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όπως επίσης και από ανοιχτές πιστώσεις πελατών, συμπεριλαμβανομένων των εκκρεμών απαιτήσεων και των δεσμευτικών συναλλαγών. Όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις τοποθετήσεις διαθεσίμων, επισημαίνεται ότι η Εταιρεία συνεργάζεται μόνο με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που έχουν υψηλό δείκτη πιστοληπτικής ικανότητας. Εάν για τους πελάτες υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση, τότε χρησιμοποιείται η εν λόγω αξιολόγηση. Αν δεν υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση, τότε πραγματοποιείται έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική του κατάσταση, την προηγούμενη εμπειρία καθώς και άλλους παράγοντες. Τα εξατομικευμένα πιστωτικά όρια προσδιορίζονται βάσει εσωτερικών ή εξωτερικών αξιολογήσεων και σύμφωνα με τα όρια που

έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο. Η εφαρμογή των πιστωτικών ορίων παρακολουθείται σε συχνή βάση.

Η έκθεση της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	70.757	80.472
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	2.034.198	1.753.159
Σύνολο	2.104.955	1.833.631

Δ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη των καταλλήλων μεθόδων ρευστοποίησης των απαιτήσεων, σε καθορισμένο χρόνο, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η κάλυψη των υποχρεώσεων της με επαρκή διαθέσιμα, για τον λόγο αυτό εξ άλλου, δεν έχει καταφύγει σε τραπεζικό δανεισμό.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της εταιρείας παρουσιάζεται παρακάτω:

Ποσά σε €	31.12.2016			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	4.117.064			
Σύνολο	4.117.064	0	0	0

Ποσά σε €	31.12.2015			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	2.393.360			
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		116.782		
Σύνολο	2.393.360	116.782	0	0

8. Ύπαρξη υποκαταστημάτων της εταιρείας

- Ακτή Μιαούλη 3 3^{ος} όροφος .
- Ακτή Μιαούλη 3 5^{ος} όροφος
- OSLO NORBHGIAΣ

9. Πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα

Δεν είναι ουσιώδους σημασίας για την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της οικονομικής κατάστασης και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως και δεν υφίσταται κανένας κίνδυνος επιτοκίων.

10. Λογιστικές Αρχές

Οι λογιστικές αρχές που ακολούθησε η εταιρία για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσεως 01.01 - 31.12.2016 καθώς και άλλες χρήσιμες πληροφορίες,

αναφέρονται στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο αυτής της Έκθεσης.

Κύριοι μέτοχοι τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη σας για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2016 καθώς και οι επεξηγήσεις που σας δόθηκαν, επιτρέπουν να κρίνετε τα πεπραγμένα της υπό κρίση περιόδου, να συζητήσετε και να αποφασίσετε για την έγκριση των υποβαλλόμενων οικονομικών καταστάσεων όπως και όλα τα λοιπά θέματα ημερησίας διάταξης.

Πειραιάς 27 Μαΐου 2017
Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος Δ.Σ & Διευθύνων Σύμβουλος,
Δημήτριος Μ. Τσικόπουλος

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις για την χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2016

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε €	Σημ.	31.12.2016	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	5.1	1.020.747	598.714
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.2	52.266	21.834
Επενδύσεις σε θυγατρικές	5.3	62.401	62.401
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	5.4	41.859	33.836
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	5.5	13.476	10.920
		1.190.749	727.705
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	5.6	488.992	360.514
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	5.5	3.737.035	2.504.687
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	5.7	70.757	80.472
		4.296.784	2.945.673
Σύνολο ενεργητικού		5.487.534	3.673.378
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια κεφάλαια			
Κοινές μετοχές	5.8	275.890	275.890
Λοιπά αποθεματικά	5.9	36.989	36.989
Αποτελέσματα εις νέον		792.798	581.337
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		1.105.677	894.216
Υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	5.1	79.571	23.318
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	5.10	144.341	116.677
		223.913	139.995
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.11	4.117.064	2.393.360
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	5.12	-	116.782
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	5.1	18.154	6.927
Προβλέψεις	5.13	22.726	122.097
		4.157.944	2.639.166
Σύνολο υποχρεώσεων		4.381.857	2.779.161
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		5.487.534	3.673.377

- Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

Ποσά σε €	Σημ.	1.1.2016 - 31.12.2016	1.1.2015 - 31.12.2015
Πωλήσεις	5.14	9.953.380	9.551.502
Κόστος πωληθέντων	5.15	(4.960.138)	(4.802.582)
Μεικτό κέρδος		4.993.242	4.748.921
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	5.15	(624.771)	(882.335)
Έξοδα διάθεσης	5.15	(2.251.903)	(1.622.748)
Έξοδα διοίκησης	5.15	(1.687.961)	(1.469.408)
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	5.16	134.217	114.893
Λοιπά κέρδη / (ζημιές) – καθαρά	5.17	(76.739)	(156.130)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		486.085	733.192
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	5.19	(53.162)	(45.916)
Κέρδη προ φόρων		432.923	687.276
Φόρος εισοδήματος	5.20	(231.315)	(256.585)
Κέρδη χρήσης		201.608	430.691
Λοιπά συνολικά έσοδα:			
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες χρήσεις			
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από προγράμματα καθορισμένων παροχών		(3.836)	222
Αναβαλλόμενος Φόρος που αντιστοιχεί		1.113	(64)
		(2.724)	158
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες χρήσεις			
Συναλλαγματικές διαφορές ενοποίησης Υ/Κ εξωτερικού		12.576	-
		12.576	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά φόρων		9.852	158
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης		211.460	430.848

- Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Ποσά σε €	Μετοχικό κεφάλαιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2015	275.890	20.673	166.805	463.368
Μεταφορά στα αποθεματικά		16.317	(16.317)	-
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	-	16.317	(16.317)	-
Καθαρό κέρδος χρήσεως	-	-	430.691	430.691
Λοιπά Συνολικά Έσοδα:				
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	222	222
Αναβαλλόμενος Φόρος που αντιστοιχεί	-	-	(64)	(64)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα μετά φόρων	-	-	158	158
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα χρήσης	-	-	430.849	430.849
31 Δεκεμβρίου 2015	275.890	36.989	581.337	894.217
1 Ιανουαρίου 2016	275.890	36.989	581.337	894.217
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	-	-	-	-
Καθαρό κέρδος χρήσεως	-	-	201.608	201.608
Λοιπά Συνολικά Έσοδα:				
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	(3.836)	(3.836)
Αναβαλλόμενος Φόρος που αντιστοιχεί	-	-	1.113	1.113
Συναλλαγματικές Διαφορές ενοποίησης Υ/Κ εξωτερικού	-	-	12.576	12.576
Λοιπά Συνολικά Έσοδα μετά φόρων	-	-	9.852	9.852
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα χρήσης	-	-	211.460	211.460
31 Δεκεμβρίου 2016	275.890	36.989	792.797	1.105.677

- Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

**Κατάσταση Ταμειακών Ροών
(Εμμεση Μέθοδος)**

Ποσά σε €	Σημ.	1.1.2016 έως 31.12.2016	1.1.2015 έως 31.12.2015
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	5.21	982.389	353.691
Καταβληθέντες τόκοι	5.19	(50.942)	(45.916)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(398.026)	(29.582)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		533.421	278.193
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	5.1	(566.704)	(243.787)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	5.2	(43.914)	(1.024)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(610.618)	(244.811)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αποπληρωμή δανεισμού		-	(11.709)
Εισπράξεις από εκδοθέντα/ αναληφθέντα δάνεια		67.480	-
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		67.480	(11.709)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	5.7	80.473	58.799
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	5.7	70.756	80.473

- Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

1. Γενικές πληροφορίες

Η Navarino Telecom A.E. (η “Navarino” ή η «Εταιρεία») ιδρύθηκε στην Ελλάδα και δραστηριοποιείται στον τομέα των δορυφορικών συστημάτων επικοινωνιών και πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε ναυτιλιακές εταιρείες ανά τον κόσμο.

Η Εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, στην Ακτή Μιαούλη αρ. 3 στον Πειραιά ενώ από το 2009 λειτουργεί υποκατάστημα στην Νορβηγία.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής, Navarino (UK) Limited, η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016 περιλαμβάνουν τις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας Navarino Telecom A.E. Η Εταιρεία δεν συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με την IFRS 10 παρ. 4 «μία μητρική δεν απαιτείται να παρουσιάζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, όταν η ίδια η μητρική είναι εξ’ ολοκλήρου ή εν μέρει θυγατρική μίας άλλης επιχείρησης και οι λοιποί ιδιοκτήτες της, έχουν ενημερωθεί και δεν προβάλλουν αντιρρήσεις για το γεγονός ότι η μητρική δεν θα καταρτίσει οικονομικές καταστάσεις».

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 27 Μαΐου 2017 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Πλαίσιο κατάρτισης

Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών προτύπων (IASB) καθώς και των Διεργημάτων τους οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ.

Χρήση εκτιμήσεων

Η σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν στο μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς. Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται στη σημείωση 4 των Οικονομικών Καταστάσεων.

2.1 Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

Στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016 έχουν τηρηθεί οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιήθηκαν για να καταρτιστούν οι Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2015, προσαρμοσμένων με νέα Πρότυπα, και τις αναθεωρήσεις επί των Προτύπων που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ (βλ. παραγράφους 2.1.1 και 2.1.2).

2.1.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων, τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)

Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

• Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2010-2012 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)

Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιτύπωση των σωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Υπηρεσίες Βασικών

Διευθυντικών Στελεχών. Οι βελτιώσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανακλούν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομική αναφορά για τις καρποφόρες φυτείες. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς, με τις εν λόγω τροποποιήσεις οι καρποφόρες φυτείες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16, αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 41. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ίσχυε. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

• Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Οι βελτιώσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

• **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαίρεση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

2.1.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιανουάριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 14. Σκοπός του ενδιάμεσου αυτού Προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των οικονομικών οντοτήτων που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες, υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων ιδιωτικών οικονομικών οντοτήτων. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν

αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή της τελικής έκδοσης του Προτύπου.

• ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Εσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

• ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων)

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η αντιμετώπιση μίας αναγνωρισμένης ασυνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και αυτών του ΔΛΠ 28, σχετικά με τον χειρισμό της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς ή της κοινοπραξίας του. Τον Δεκέμβριο του 2015, το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που

καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαιτήσης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της

καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιλάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Η εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές της καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Αρχών

3.1. Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Δραστηριότητες εξωτερικού

Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, του υποκαταστήματος εξωτερικού, μετατρέπονται σε Ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα έσοδα και τα έξοδα έχουν μετατραπεί στο νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας στις μέσες ισοτιμίες κατά την αναφερόμενη χρήση. Οποιας διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία, έχουν χρεωθεί / (πιστωθεί) στο αποθεματικό μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών σε ξένο νόμισμα στο «Αποτέλεσμα εις νέο», ενώ αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων. Κατά την πώληση, διαγραφή ή αποαναγνώριση του υποκαταστήματος εξωτερικού το παραπάνω αποθεματικό μεταφέρεται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών ή της αποτίμησης όταν τα στοιχεία επανεκτιμώνται. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών

περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

3.2. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό. Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων ή καταχωρούνται ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν αναμένεται να επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του μέρους του παγίου που αντικαθίσταται παύει να αναγνωρίζεται.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους ως εξής:

▪ Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	έως 12 έτη
▪ Μεταφορικά μέσα	6 έτη
▪ Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 έως 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων επανεξετάζονται και αναπροσαρμόζονται αν κριθεί απαραίτητο στο τέλος κάθε χρήσεως.

Η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου περιουσιακού στοιχείου απομειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του όταν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του.

3.3. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικό

Οι αγορασμένες άδειες λογισμικού παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει και τις δαπάνες που απαιτούνται ώστε να είναι δυνατή η χρήση τους.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του λογισμικού η οποία κυμαίνεται από 1 ως 5 χρόνια.

Δαπάνες που σχετίζονται με την συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Το λογισμικό ελέγχεται ετησίως για απομείωση.

3.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

3.5. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποσβένονται ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του καταχωρείται στα αποτελέσματα. Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσεως. Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωριστεί σε προηγούμενες περιόδους σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

3.6. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις. Η Εταιρεία δεν κατέχει άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όπως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη ή διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε όλες τις ημερομηνίες αναφοράς. Κατά την αναγνώρισή τους ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα δάνεια και οι απαιτήσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις παύουν να αναγνωρίζονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και απαιτήσεις της Εταιρείας περιλαμβάνουν τα κονδύλια «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις», «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» και «Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα» που παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

3.7. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, όταν υπάρχει νομικά εκτελεστό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η ανάκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα. Το νομικά εκτελεστό δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να ασκείται κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών καθώς και σε περιπτώσεις αθέτησης των υποχρεώσεων, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλόμενου.

3.8. Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών

στοιχείων έχει απομειωθεί. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι απομειωμένο και έχουν πραγματοποιηθεί ζημιές απομείωσης, αν και μόνο αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης σαν αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου ('ζημιογόνο γεγονός') και αυτό το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και η επίδραση αυτή μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Ενδείξεις απομείωσης μπορεί να αποτελούν τα εξής γεγονότα: σημαντική οικονομική δυσκολία του χρεώστη ή ομάδας χρεωστών, καθυστέρηση ή διακοπή πληρωμής τόκων και δόσεων, πιθανότητα χρεοκοπίας ή άλλης χρηματοοικονομικής αναδιοργάνωσης και παρατηρήσιμα στοιχεία που δείχνουν μετρήσιμη μείωση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης που αφορά δάνεια και απαιτήσεις, το ποσό της ζημιάς επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου. Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων μειώνεται με το ποσό της ζημιάς απομείωσης και η ζημιά καταχωρείται στα αποτελέσματα. Αν ένα δάνειο έχει μεταβλητό επιτόκιο, το επιτόκιο προεξόφλησης για την επιμέτρηση της ζημιάς απομείωσης είναι το τρέχον αποτελεσματικό επιτόκιο όπως προσδιορίστηκε από τη σύμβαση.

Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (π.χ. βελτίωση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του χρεώστη), η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

3.9. Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν έτοιμα προϊόντα και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης.

3.10. Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι τα ποσά που οφείλονται από τους πελάτες για προϊόντα που πουλήθηκαν ή υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε αυτούς κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Οι εμπορικές απαιτήσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης.

3.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

3.12. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της εταιρείας.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

3.13. Εμπορικές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις πληρωμής προϊόντων και υπηρεσιών που αποκτήθηκαν κατά τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας από τους προμηθευτές. Οι εμπορικές υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

3.14. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει τρέχοντα φόρο και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση αντίστοιχα.

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς στην Ελλάδα. Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις στις φορολογικές δηλώσεις σχετικά με καταστάσεις όπου η φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Σχηματίζει προβλέψεις, όπου είναι απαραίτητο, σε σχέση με τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Οι σχετικές προβλέψεις περιλαμβάνουν και τις προσαυξήσεις που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα ανακτηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

3.15. Παροχές στο προσωπικό

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

(α) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού

τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,

- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης καθίστανται πληρωτέες όταν η Εταιρεία τερματίζει την απασχόληση πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος δέχεται την εθελούσια αποχώρηση με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Στην περίπτωση που γίνεται προσφορά για εθελούσια αποχώρηση, οι παροχές τερματισμού της αποχώρησης υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχθούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς προεξοφλούνται.

(γ) Προγράμματα διανομής κερδών και πρόσθετων παροχών

Η Εταιρεία αναγνωρίζει μία υποχρέωση και ένα έξοδο για τις πρόσθετες παροχές και τη συμμετοχή στα κέρδη, χρησιμοποιώντας μια μέθοδο υπολογισμού που λαμβάνει υπόψη τα κατανεμημένα κέρδη στους μετόχους, ύστερα από ορισμένες προσαρμογές. Η Εταιρεία αναγνωρίζει μία πρόβλεψη όταν υπάρχει δέσμευση νομική ή τεκμαιρόμενη ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων.

3.16. Αναγνώριση εσόδων

Το έσοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου ανταλλάγματος και αντιπροσωπεύει το εισπρακτέο ποσό για τα αγαθά που πουλήθηκαν και τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν, καθαρό από εκπτώσεις και Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Η Εταιρεία αναγνωρίζει το έσοδο, όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται όπως περιγράφονται πιο κάτω.

Έσοδα από πωλήσεις προϊόντων

Η Εταιρεία πουλάει ένα εύρος προϊόντων που σχετίζονται με δορυφορική και διαδικτυακή επικοινωνία πλοίων, όπως ηλεκτρονικοί υπολογιστές, περιφερειακοί εξοπλισμοί υπολογιστών και λογισμικό. Τα έσοδα από τις πωλήσεις προϊόντων αναγνωρίζονται όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και οι ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών μεταβιβάζονται στον αγοραστή (συνήθως με την παράδοση και την αποδοχή από μέρος του) και η είσπραξη των αντίστοιχων ποσών είναι σχεδόν βέβαιη.

Έσοδα από παροχή υπηρεσιών

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με δορυφορική και διαδικτυακή επικοινωνία πλοίων. Η Εταιρεία δραστηριοποιείται και ως πάροχος υπηρεσιών εκκαθάρισης λογαριασμών ραδιοεπικοινωνιών που πραγματοποιούνται από τερματικές συσκευές. Επίσης παρέχει υπηρεσίες εγκατάστασης των επικοινωνιακών συστημάτων. Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών σε σχέση με το σύνολο τους.

Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων ή απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται έσοδα από τόκους με το ίδιο επιτόκιο (αρχικό πραγματικό επιτόκιο) επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

3.17. Μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Η Εταιρεία μισθώνει συγκεκριμένα πάγια. Οι μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων.

Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από το μέρος που πρέπει να πληρωθεί μέσα στους επόμενους 12 μήνες, το οποίο απεικονίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

3.18. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3.19. Στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Η Εταιρεία αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενη στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

- **Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις**

Η Διοίκηση της εταιρείας προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και διενεργεί προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις σε σχέση με συγκεκριμένους πελάτες, όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη της σχετικής απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή.

- **Πρόβλεψη για Φόρο Εισοδήματος**

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία.

- **Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού και Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις**

Ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 5.22).

- **Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού**

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 5.10).

- **Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων**

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού σε κάθε ετήσια περίοδο αναφοράς. Την 31/12/2016 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

5.1. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Ποσά σε €	Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Προκαταβολές για αγορά παγίων και πάγια υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος					
1 Ιανουαρίου 2015	240.676	76.576	694.422	14.600	1.026.274
Προσθήκες	4.948	-	120.825	118.014	243.787
31 Δεκεμβρίου 2015	245.624	76.576	875.630	132.614	1.330.444
1 Ιανουαρίου 2016	245.624	76.576	875.630	132.614	1.330.444
Προσθήκες	1.492	152.530	195.696	216.986	566.704
Μεταφορές	244.286		73.231	(317.517)	-
31 Δεκεμβρίου 2016	491.402	229.106	1.144.557	32.083	1.897.148
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2015	(153.296)	(12.089)	(488.348)	-	(653.732)
Αποσβέσεις	(16.770)	(12.252)	(48.976)	-	(77.997)
31 Δεκεμβρίου 2015	(170.065)	(24.341)	(537.324)	-	(731.730)
1 Ιανουαρίου 2016	(170.065)	(24.341)	(537.324)	-	(731.730)
Αποσβέσεις	(27.832)	(30.132)	(86.707)	-	(144.671)
31 Δεκεμβρίου 2016	(197.898)	(54.473)	(624.031)	-	(876.401)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	75.559	52.235	338.306	132.614	598.714
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	293.505	174.633	520.526	32.083	1.020.747

Οι μεταφορές από τα πάγια προς κατασκευή κατά την διάρκεια της χρήσης αποτελούν παγιοποιήσεις για εργασίες σχετικά με βελτιώσεις στα μισθωμένα ακίνητα της εταιρείας που ολοκληρώθηκαν στην περίοδο.

Μισθώσεις:

Η Εταιρεία έχει συνάψει χρηματοοικονομικές μισθώσεις για τη χρήση δύο αυτοκινήτων, σύμφωνα με τις οποίες υπάρχει δικαίωμα αγοράς αυτών στο τέλος του πέμπτου έτους. Οι μισθώσεις παρουσιάζονται στον πίνακα παρακάτω:

	31.12.2016			31.12.2015		
	Κεφάλαιο	Τόκοι	Σύνολο	Κεφάλαιο	Τόκοι	Σύνολο
Μέχρι 1 έτος	18.154	14.097	32.251	6.927	1.472	8.398
Από 1 έως 5 έτη	79.571	28.108	107.679	23.318	2.830	26.147
Σύνολο Υποχρεώσεων Leasing	97.725	42.205	139.929	30.245	4.301	34.546

5.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν αγοραζόμενο λογισμικό και αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Λογισμικό
Κόστος	
1 Ιανουαρίου 2015	256.724
Προσθήκες	1.024
31 Δεκεμβρίου 2015	257.748
1 Ιανουαρίου 2016	257.748
Προσθήκες	43.914
31 Δεκεμβρίου 2016	301.661
Σωρευμένες αποσβέσεις	
1 Ιανουαρίου 2015	(222.238)
Αποσβέσεις	(13.676)
31 Δεκεμβρίου 2015	(235.914)
1 Ιανουαρίου 2016	(235.914)
Αποσβέσεις	(13.481)
31 Δεκεμβρίου 2016	(249.395)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	21.834
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	52.266

5.3. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Η εταιρεία κατείχε τις ακόλουθες θυγατρικές κατά την ημερομηνία αναφοράς:

Επωνυμία	Χώρα εγκατάστασης	31.12.2016		31.12.2015	
		Ποσοστό άμεσης συμμετοχής	Λογιστική αξία	Ποσοστό άμεσης συμμετοχής	Λογιστική αξία
Navarino PTE Limited	Σιγκαπούρη	100%	30.886	100%	30.886
Navarino HK Limited	Χονγκ Κονγκ	100%	19.778	100%	19.778
Navarino Solutions Limited	Ηνωμένο Βασίλειο	100%	11.737	100%	11.737
Σύνολο			62.401		62.401

Δεν σημειώθηκε κάποια μεταβολή στην αξία των θυγατρικών μέσα στην χρήση 2016.

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο στην αρχή της χρήσης	62.401	62.401
Υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης	62.401	62.401

5.4. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Τα ποσά της αναβαλλόμενης φορολογίας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	41.859	33.836
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (καθαρός)	41.859	33.836

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου είναι οι παρακάτω:

Ποσά σε €	Παροχές προς τους εργαζομένους
1 Ιανουαρίου 2015	24.831
Πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	9.069
Πίστωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	(64)
31 Δεκεμβρίου 2015	33.836
1 Ιανουαρίου 2016	33.836
Πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	6.910
Χρέωση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	1.113
31 Δεκεμβρίου 2016	41.859

5.5. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Οι Πελάτες και οι Λοιπές Απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Πελάτες	909.918	983.545
Επιταγές Εισπρακτέες	1.511	-
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-	-
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	911.429	983.545
Δεδουλευμένα έσοδα	147.362	215.545
Προκαταβολές	42.007	42.044
Αγορές αποθεμάτων υπό παραλαβή	1.314.718	-
Λοιπές απαιτήσεις	171.697	504.860
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	1.122.769	769.614
Προκαταβολή Φόρου Εισοδήματος	40.529	-
Σύνολο	3.750.511	2.515.607

Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	13.476	10.920
Κυκλοφορούν ενεργητικό	3.737.035	2.504.687

Το ποσό που αναφέρεται ως προκαταβολή φόρου εισοδήματος αφορά στην προκαταβολή φόρου εισοδήματος της προηγούμενης χρήσης ποσού € 271.769 μείον τον φόρο εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης, ποσού € 231.240.

Οι λοιπές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
ΦΠΑ προς επιστροφή	158.022	452.748
Απαιτήσεις από υποκατάστημα Νορβηγίας	-	2.178
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	-	9.713
Λοιπά	13.675	40.221
Σύνολο	171.697	504.860

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις της εταιρείας, κατά την ημερομηνία αναφοράς, είναι σε ευρώ και έχουν εξεταστεί για ενδείξεις ενδεχόμενης απομείωσης. Οι εύλογες αξίες των πελατών και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Η ληκτότητα των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων της εταιρείας παρουσιάζεται παρακάτω:

	31.12.2016	31.12.2015
Μη ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες απαιτήσεις	2.892.457	1.853.279
Ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες απαιτήσεις:		
< 90 ημέρες	386.894	321.533
< 91 - 180 ημέρες	293.872	200.441
< 181 - 360 ημέρες	147.058	122.562
> 360 ημέρες	30.231	17.793
Σύνολο	3.750.511	2.515.608

5.6. Αποθέματα

Το σύνολο των αποθεμάτων που παρουσιάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αφορά έτοιμα προϊόντα.

Το κόστος αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος για την περίοδο που έληξε την 31.12.2016 ανήλθε σε ποσό € 3.354.950, ενώ για την αντίστοιχη περίοδο σε ποσό € 3.153.400 αντίστοιχα.

Τα αποθέματα της εταιρείας είναι ελεύθερα βαρών.

5.7. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα της εταιρείας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Διαθέσιμα στο ταμείο	16.464	8.495
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	54.293	71.978
Σύνολο	70.757	80.472

5.8. Μετοχικό κεφάλαιο

Ποσά σε €	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	9.400	275.890	275.890
31 Δεκεμβρίου 2015	9.400	275.890	275.890
1 Ιανουαρίου 2016	9.400	275.890	275.890
31 Δεκεμβρίου 2016	9.400	275.890	275.890

Η ονομαστική αξία των μετοχών ανέρχεται σε €29,35 έκαστη. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι ολοσχερώς καταβλημένο.

5.9. Αποθεματικά

Τα αποθεματικά της εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

Ποσά σε €	Τακτικό αποθεματικό
1 Ιανουαρίου 2015	20.673
Μεταφορά	16.317
31 Δεκεμβρίου 2015	36.990
1 Ιανουαρίου 2016	36.990
Μεταφορά	-
31 Δεκεμβρίου 2016	36.990

Το Τακτικό Αποθεματικό σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (Ν.2190/20, άρθρα 44 και 45) κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών, είναι υποχρεωτικό να μεταφερθεί στο Τακτικό Αποθεματικό μέχρι το ύψος του να φθάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και ως εκ τούτου δε μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

5.10. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στην Ελλάδα, όπως προκύπτει από τον ν.2112/20, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται με βάση τις τακτικές αποδοχές των εργαζομένων του τρέχοντος μήνα πριν την απόλυση, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο λύσης της σύμβασης εξηρητημένης εργασίας τους (απόλυση με προειδοποίηση, απόλυση χωρίς προειδοποίηση ή συνταξιοδότηση). Επίσης, σύμφωνα τις διατάξεις του ν. 4093/2012 έχει μειωθεί τόσο ο χρόνος προειδοποίησης όσο και τα ποσά των αποζημιώσεων που δικαιούνται οι εργαζόμενοι, ενώ προβλέπεται η καταβολή επιπρόσθετης αποζημίωσης σε εργαζόμενους που έχουν συμπληρώσει, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ως άνω νόμου δηλ. την 12.11.2012, τα

17 έτη υπηρεσίας και άνω στον ίδιο εργοδότη και απασχολούνται με πλήρη απασχόληση. Η οφειλόμενη αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης είναι ίση με το 40% της αποζημίωσης που οφείλεται σε περίπτωση απόλυσης. Τέλος, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, προβλέπονται και περιπτώσεις στις οποίες ο εργαζόμενος δεν δικαιούται αποζημίωση όπως ενδεικτικώς αναφερομένων: περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης, περίπτωση απόλυσης με σύμβαση εργασίας για τους πρώτους 12 μήνες, υποβολή μήνυσης για αξιόποινη πράξη που αυτός διέπραξε κατά την άσκηση της υπηρεσίας του, θάνατος εργαζόμενου.

Η μεταβολή της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής κατά τη διάρκεια της χρήσης έχει ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	116.677	95.508
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	21.609	20.913
Χρηματοοικονομικό κόστος	2.219	1.816
Πληρωθείσες εισφορές	0	(1.336)
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) που καταχωρήθηκαν στη χρήση	3.836	(222)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	144.341	116.677

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	21.609	20.913
Χρηματοοικονομικό κόστος	2.219	1.816
Σύνολο	23.828	22.728

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων είναι:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από μεταβολές σε εμπειρικές παραδοχές	(3.836)	222
Σύνολο	(3.836)	222

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,50%	2,50%

Η ανάλυση ευαισθησίας για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή παρουσιάζει κατά ποια αξία θα είχε επηρεαστεί η υποχρέωση καθορισμένων παροχών κατή την ημερομηνία αναφοράς, από τις αλλαγές αυτές:

31.12.2016

Επίδραση στην υποχρέωση

Ποσά σε €	Μεταβολή στην παραδοχή	Αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης	Μείωση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	(10.004)	1.119
Ποσοστό αποχώρησης	0,50%	34.542	(37.814)
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,50%	11.075	(10.004)

Αντίστοιχα κατά την συγκριτική ημερομηνία προηγούμενης περιόδου η επίδραση στην υποχρέωση θα είχε ως εξής:

31.12.2015			
Επίδραση στην υποχρέωση			
Ποσά σε €	Μεταβολή στην παραδοχή	Αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης	Μείωση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	(8.113)	9.082
Ποσοστό αποχώρησης	0,50%	28.335	(31.027)
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,50%	8.124	(7.328)

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στον προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method)).

5.11. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές	1.389.701	1.394.775
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	1.161.438	548.929
Δεδουλευμένα έξοδα	1.180.935	28.567
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη	360.020	292.879
Προεισπραχθέντα έσοδα	-	102.846
Λοιπές υποχρεώσεις	24.970	25.363
Σύνολο	4.117.064	2.393.360

Το σύνολο των υποχρεώσεων είναι βραχυπρόθεσμο. Οι εύλογες αξίες των υποχρεώσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

5.12. Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις

Την 31/12/2016 η υποχρέωση για φόρο εισοδήματος ποσού 231.240 € έχει συμψηφισθεί με την απαίτηση από προκαταβολή για φόρο εισοδήματος της προηγούμενης χρήσης και απεικονίζεται στο κονδύλι «Πελάτες και οι Λοιπές Απαιτήσεις».

5.13. Προβλέψεις

Το ποσό που αναφέρεται ως Προβλέψεις κατά την ημερομηνία αναφοράς αφορά σε πρόβλεψη της εταιρείας σχετικά με διαφορές φορολογικού ελέγχου που ενδεχομένως να καταλογιστούν από τη Φορολογική Διοίκηση, αναφορικά με την φορολογικά ανέλεγκτη διαχειριστική περίοδο 2014.

Ποσά σε €	Προβλέψεις
1 Ιανουαρίου 2015	122.097
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	-
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν μέσα στη χρήση	-
31 Δεκεμβρίου 2015	122.097
1 Ιανουαρίου 2016	122.097
Λοιπές Κινήσεις	(97)
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν μέσα στη χρήση	(99.273)
31 Δεκεμβρίου 2016	22.726
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	-
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	22.726
Σύνολο	22.726

5.14. Πωλήσεις

Οι κυριότερες κατηγορίες εσόδων της εταιρείας για την περίοδο και τη συγκριτική αυτής παρουσιάζονται παρακάτω:

Ποσά σε €	1.1.2016 έως	1.1.2015 έως
	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα από πωλήσεις προϊόντων	4.477.740	4.105.934
Έσοδα από υπηρεσίες	5.475.640	5.445.568
Σύνολο Πωλήσεων	9.953.380	9.551.502

5.15. Έξοδα ανά κατηγορία

Οι πιο σημαντικές κατηγορίες εξόδων της εταιρείας για την τρέχουσα περίοδο και την αντίστοιχη συγκριτικής εμφανίζονται στον πίνακα παρακάτω:

Ποσά σε €	1.1.2016 έως 31.12.2016				Σύνολο
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο στο κόστος πωληθέντων	3.354.950	-	-	-	3.354.950
Παροχές σε εργαζομένους	-	762.885	1.587.129	572.343	2.922.357
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	466.875	164.211	24.698	44.000	699.784
Έξοδα σχετιζόμενα με δορυφορικές επικοινωνίες	976.303	-	-	-	976.303
Μισθώματα βάσει λειτουργικών μισθώσεων	-	98.805	47.296	-	146.101
Άλλα αμοιβές και έξοδα εκτός τρίτων	-	134.438	116.032	-	250.470
Φόροι - Τέλη	-	45.405	-	-	45.405
Λοιπά Έξοδα	162.011	402.854	384.780	-	949.644

Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	-	75.906	82.246	-	158.152
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού για έξοδο από την υπηρεσία	-	3.457	9.724	8.428	21.609
Σύνολα	4.960.138	1.687.961	2.251.904	624.771	9.524.775

Ποσά σε €	1.1.2015 έως 31.12.2015				Σύνολο
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο στο κόστος πωληθέντων	3.153.400	-	-	-	3.153.400
Παροχές σε εργαζομένους	-	819.617	1.069.147	808.059	2.696.823
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	624.889	111.148	45.932	66.000	847.969
Έξοδα σχετιζόμενα με δορυφορικές επικοινωνίες	897.667	-	-	-	897.667
Μισθώματα βάσει λειτουργικών μισθώσεων	-	66.732	52.887	-	119.618
Άλλα αμοιβές και έξοδα εκτός τρίτων	-	167.557	82.717	-	250.274
Φόροι – Τέλη	-	21.283	-	-	21.283
Λοιπά Έξοδα	126.625	228.559	320.452	-	675.636
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	-	51.139	40.534	-	91.673
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού για έξοδο από την υπηρεσία	-	3.373	11.079	8.277	22.728
Σύνολα	4.802.582	1.469.408	1.622.747	882.335	8.777.073

5.16. Λοιπά Έσοδα

Τα Λοιπά Έσοδα αφορούν σε εισπραττόμενα έξοδα αποστολής εμπορευμάτων.

5.17. Λοιπά Έξοδα

Τα Λοιπά Έξοδα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	1.1.2016 έως 31.12.2016	1.1.2015 έως 31.12.2015
Συναλλαγματικές Διαφορές	65.759	144.735
Πρόστιμα και προσαυξήσεις	13.973	99
Λοιπά	-2.993	11.296
Σύνολο	76.739	156.130

5.18. Παροχές σε εργαζομένους

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το κόστος προσωπικού της εταιρείας:

Ποσά σε €	1.1.2016 έως 31.12.2016	1.1.2015 έως 31.12.2015
Μισθοί και ημερομίσθια	2.437.555	2.283.271
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών	484.802	413.553
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων	21.609	22.728

καθορισμένων παροχών

Σύνολο	2.943.966	2.719.552
---------------	------------------	------------------

5.19. Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)

Ανάλυση του χρηματοοικονομικού κόστους παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ποσά σε €	1.1.2016 έως 31.12.2016	1.1.2015 έως 31.12.2015
Τόκοι και συναφή έξοδα	23.083	24.989
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	2.219	
Έξοδα τραπεζών	27.859	20.927
Χρηματοοικονομικό κόστος - καθαρό	53.162	45.916

5.20. Φόρος εισοδήματος

Σύμφωνα με τον φορολογικό νόμο 4334/2015, που ψηφίστηκε στις 16.07.2015, ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων με έδρα στην Ελλάδα αυξήθηκε από 26% σε 29% με ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2015.

Το έξοδο φόρου περιόδου αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε €	1.1.2016 έως 31.12.2016	1.1.2015 έως 31.12.2015
Φόρος χρήσης	231.240	265.654
Πρόσθετοι φόροι	6.986	
Αναβαλλόμενος φόρος	(6.910)	(9.069)
Σύνολο	231.316	256.585

Ο φόρος της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε εάν χρησιμοποιούσαμε τον Φορολογικό Συντελεστή, ως εξής:

Ποσά σε €	1.1.2016 έως 31.12.2016	1.1.2015 έως 31.12.2015
Κέρδη προ φόρων	432.923	687.276
Συντ/στής φόρου	29%	29%
Αναμενόμενη Δαπάνη Φόρου	125.548	199.310
Επίδραση μη εκπιπτόμενων δαπανών	92.635	90.366
Επίπτωση αλλαγής φορολογικών συντελεστών	-	745
Αφορολόγητα εισοδήματα	(6.910)	(33.836)
Επίδραση από φορολογικές ζημιές Υ/Κ εξωτερικού για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία	12.969	-
Πρόσθετοι φόροι	7.074	-
Φόροι	231.316	256.585

5.21. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

Ποσά σε €	Σημ.	1.1.2016 έως 31.12.2016	1.1.2015 έως 31.12.2015
Κέρδη προ φόρων		432.923	687.276
Προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	5.1	144.671	77.997
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	5.2	13.481	13.676
Απομείωση αποθεμάτων		-	54.418
Απομείωση πελατών και λοιπών απαιτήσεων		-	4.417
Χρηματοοικονομικό κόστος - καθαρό	5.19	53.162	45.916
Παροχές συνταξιοδότησης προς τους εργαζομένους	5.10	21.609	21.392
Συναλλαγματικές Διαφορές (κέρδη)/ ζημίες		12.576	-
		678.421	905.092
Μεταβολές κεφαλαίου κίνησης			
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		(128.478)	(123.855)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		(1.234.817)	(440.686)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων		1.667.263	13.141
		303.968	(551.401)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		982.389	353.691

5.22. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η Εταιρεία δεν έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις κατά τις ημερομηνίες αναφοράς εκτός από τις ανέλεγκτες χρήσεις που αναφέρονται στη σημείωση 5.22.4.

Η Εταιρεία δεν έχει ενδεχόμενες απαιτήσεις, για τις οποίες είναι πιθανό να εισρεύσουν οικονομικά οφέλη.

5.22.1. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Τα ελάχιστα συνολικά μελλοντικά μισθώματα από πού προέρχονται από μη ακυρωτέες συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Έως 1 έτος	136.173	125.626
Από 2-5 έτη	584.615	460.680
Πέραν των 5 ετών	162.807	389.350
Σύνολο	883.595	975.656

Οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν σε μισθώσεις κτιρίων και αυτοκινήτων.

5.22.2. Εγγυήσεις

Η εταιρεία δεν έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις που να σχετίζονται με τράπεζες, άλλες εγγυήσεις και εξασφαλίσεις προς τρίτους.

5.22.3. Ένδικες υποθέσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν επίπτωση στην χρηματοοικονομική θέση ή στα αποτελέσματα λειτουργίας της εταιρείας.

5.22.4. Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Μέσα στην χρήση 2016 ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος των χρήσεων 2010-2013 όπου καταλογίστηκαν φόροι και προσαυξήσεις ποσού 99.373 €. Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις 2010-2014 η εταιρεία είχε διενεργήσει πρόβλεψη συνολικού ποσού 122.000 €. Μετά από τον ανωτέρω έλεγχο παραμένει ανέλεγκτη φορολογικά η χρήση 2014 για την οποία η εταιρεία έχει σχηματισμένη πρόβλεψη ποσού 22.726 €.

Για την χρήση 2015, ο φορολογικός έλεγχος για την εταιρεία διενεργήθηκε σύμφωνα με άρθρο 65 Α παραγρ. 1 του Ν.4174/2013. Από την διεξαγωγή του ανωτέρω ελέγχου δεν προέκυψαν φορολογικές υποχρεώσεις πέραν αυτών που είχαν καταχωρηθεί στις οικονομικές καταστάσεις όπως απεικονίστηκαν.

Για την χρήση 2016 είναι σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με άρθρο 65 Α παραγρ. 1 του Ν.4174/2013. Μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η Διοίκηση της εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

5.23. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία λόγω της δραστηριότητάς της εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων και κίνδυνο ταμειακών ροών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας εστιάζει στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοοικονομικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική επίδραση της μεταβλητότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών στη χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας.

Η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από τη Διοίκηση της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα με σκοπό την αντιστάθμιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

5.23.1. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται διεθνώς και ως εκ τούτου εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από την έκθεση του στις μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες διαφόρων νομισμάτων, κυρίως του Δολαρίου ΗΠΑ. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και από περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα.

Παρακάτω παρουσιάζεται η έκθεση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Εταιρείας σε Ξένο Νόμισμα, μεταφρασμένο σε €, στην ημερομηνία αναφοράς, καθώς και στην αντίστοιχη συγκριτική:

Ποσά σε € κατά Ξένο Νόμισμα	31/12/2016				31/12/2015				
	USD	JPY	NOK	SGD	USD	CAD	JPY	NOK	SGD

Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού	-	-	2.254	-	0	0	0	7.318	0
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Παθητικού	1.165.020	1.237	3.377	25.042	1.046.842	768	4.087	697	26.157
Βραχυπρόθεσμη έκθεση	-1.165.020	-1.237	-1.123	-25.042	-1.046.842	-768	-4.087	347	-26.157
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Παθητικού	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μακροπρόθεσμη έκθεση	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση ευαισθησίας για τον συναλλαγματικό κίνδυνο της Εταιρείας από μία μεταβολή +/- 10% των συναλλαγματικών ισοτιμιών και η επίδραση στα Αποτελέσματα προ φόρων περιόδου και στην Καθαρή Θέση.

Ποσά σε €	31/12/2016							
	10%				-10%			
	USD	JPY	NOK	SGD	USD	JPY	NOK	SGD
Επίδραση στα Αποτελέσματα περιόδου	105.911	112	102	2.277	-129.447	-137	-125	-2.782
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	105.911	112	102	2.277	-129.447	-137	-125	-2.782

Ποσά σε €	31/12/2015								
	10%				-10%				
	USD	JPY	NOK	SGD	USD	CAD	JPY	NOK	SGD
Επίδραση στα Αποτελέσματα περιόδου	95.167	372	-32	2.378	-116.316	-85	-454	39	-2.906
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	95.167	372	-32	2.378	-116.316	-85	-454	39	-2.906

5.23.2. Κίνδυνος λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει σημαντικό κίνδυνο επιτοκίων καθώς καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών της για την χρηματοδότηση των υποχρεώσεων και των επενδύσεων της με τα έσοδά της και τα ίδια κεφάλαια. Ο κίνδυνος επιτοκίου προέρχεται από τις υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης της Εταιρείας που δεν θεωρείται σημαντικός κατά την ημερομηνία αναφοράς, καθώς το υπόλοιπο των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης ανέρχεται σε € 98 χιλ. περίπου την 31.12.2016.

5.23.3. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όπως επίσης και από ανοιχτές πιστώσεις πελατών, συμπεριλαμβανομένων των εκκρεμών απαιτήσεων και των δεσμευτικών συναλλαγών. Όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις τοποθετήσεις διαθεσίμων, επισημαίνεται ότι η Εταιρεία συνεργάζεται μόνο με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που έχουν υψηλό δείκτη πιστοληπτικής ικανότητας. Εάν για τους πελάτες υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση, τότε χρησιμοποιείται η εν λόγω αξιολόγηση. Αν δεν

υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση, τότε πραγματοποιείται έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική του κατάσταση, την προηγούμενη εμπειρία καθώς και άλλους παράγοντες. Τα εξατομικευμένα πιστωτικά όρια προσδιορίζονται βάσει εσωτερικών ή εξωτερικών αξιολογήσεων και σύμφωνα με τα όρια που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο. Η εφαρμογή των πιστωτικών ορίων παρακολουθείται σε συχνή βάση.

Η έκθεση της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2016	31.12.2015
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	70.757	80.472
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	2.034.198	1.753.159
Σύνολο	2.104.955	1.833.631

5.23.4. Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη των καταλλήλων μεθόδων ρευστοποίησης των απαιτήσεων, σε καθορισμένο χρόνο, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η κάλυψη των υποχρεώσεων της με επαρκή διαθέσιμα, για τον λόγο αυτό εξ άλλου, δεν έχει καταφύγει σε τραπεζικό δανεισμό.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της εταιρείας παρουσιάζεται παρακάτω:

	31.12.2016			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	4.117.064			
Σύνολο	4.117.064	0	0	0

	31.12.2015			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	2.393.360			
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		116.782		
Σύνολο	2.393.360	116.782	0	0

5.24. Διαχείριση κεφαλαίου

Οι στόχοι της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να παραμένει σε συνεχιζόμενη δραστηριότητα με σκοπό να παράγει κέρδη για τους μετόχους και οφέλη για τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη και να διατηρήσει τη βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Προκειμένου να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους ή να εκδώσει νέες μετοχές.

Η Εταιρεία υπολογίζει έναν προσαρμοσμένο δείκτη Απασχολούμενου Κεφαλαίου με αριθμητή το άθροισμα των Ιδίων Κεφαλαίων πλέον των Μακροπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων μείον των Ταμειακών Διαθέσιμων και Ισοδύναμων. Οι τιμές του δείκτη για το 2016 και το 2015 έχουν ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	1.112.182	894.216
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	-70.757	-80.472
Κεφάλαιο	1.041.425	813.744
Ιδια Κεφάλαια	1.112.182	894.216
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	0,9364	0,9100

5.25. Ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει της αποτίμησης αυτών σε εύλογες αξίες

Δεν υπάρχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που να επιμετρώνται στην εύλογη αξία την 31^η Δεκεμβρίου 2016.

5.26. Συνδεδεμένα μέρη

Η Εταιρεία ελέγχεται από την Navarino (UK) Limited η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων με τα συνδεδεμένα μέρη για την τρέχουσα και τη συγκριτική περίοδο:

	1.1.2016 έως 31.12.2016				31.12.2016	
	Πωλήσεις προϊόντων	Πωλήσεις υπηρεσιών	Αγορές προϊόντων	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη
Συνδεδεμένο μέρος						
Inmarsat Global Ltd	-	54.889	-	-	1.764	1.897
Inmarsat Plc	-	-	-	207	8.247	-
Inmarsat Solutions (Americas) Inc	1.218	118	-	-	1.336	-
Inmarsat Solutions (Canada) Inc	152.730	188.526	-	837	40.727	1.231
Inmarsat Solutions AS	482.660	1.365.706	4.213	3.641	662.100	6.427
Inmarsat Solutions BV	41.682	906.738	-	-	353.888	-
Inmarsat Solutions Pte Ltd	367.510	7.433	-	-	54.707	550
Navarino (Singapore) Pte Ltd	6.870	548	-	-	-	-
Navarino HK Ltd	3.280	395	-	-	-	-
Seasat Communications Ltd	409.368	1.094.587	592.977	533.372	-	1.151.333
Σύνολα	1.465.317	3.618.941	597.190	538.057	1.122.769	1.161.438

Συνδεδεμένο μέρος	1.1.2015 έως 31.12.2015				31.12.2015	
	Πωλήσεις αγαθών	Πωλήσεις υπηρεσιών	Αγορές προϊόντων	Αγορές υπηρεσιών	Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη
Inmarsat Global Ltd		73.067		3.138	934	
Inmarsat Plc				135	8.247	
Inmarsat Solutions (Americas) Inc	7.240				7.240	
Inmarsat Solutions (Canada) Inc	303.423	148.956	5.964	1.328	89.497	845
Inmarsat Solutions AS	276.786	504.250			371.974	
Inmarsat Solutions BV	81.001	793.771			189.312	
Inmarsat Solutions Pte Ltd	177.116	5.012			4.232	533
Navarino (Singapore) Pte Ltd	1.590	185			1.775	
Navarino HK Ltd	100	101			966	
Seasat Communications Ltd	572.869	2.241.694		362.368	95.437	547.551
Σύνολα	1.420.124	3.767.037	5.964	366.969	769.614	548.929

5.27. Παροχές προς τη διοίκηση

Οι συναλλαγές με μέλη της Διοίκησης και Διευθυντικά στελέχη συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε €	1.1.2016 έως 31.12.2016	1.1.2015 έως 31.12.2015
Μισθοί και λοιπές βραχυπρόθεσμες παροχές	387.105	519.266
Σύνολα	387.105	519.266

5.28. Γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού

Δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Πειραιάς, 27 Μαΐου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ
& Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ Θ. ΛΕΚΚΑΣ

ΑΔΤ ΑΑ 021887

ΑΔΤ ΑΚ 121904

ΑΔΤ Χ 517306
Α ΤΑΞΕΩΣ 1429